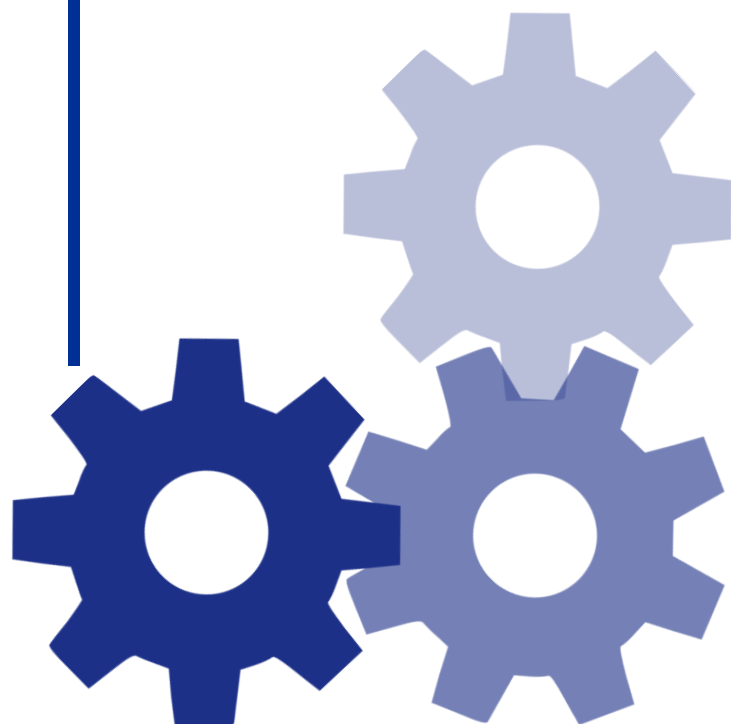

OTÁZKY A ODPOVEDE

ZO ŠKOLENÍ

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

Pod'akovanie

Na obdobie rokov 2014 - 2021 bol vyhlásený program *Dobrá správa vecí verejných, zodpovedné inštitúcie, transparentnosť / Cezhraničná spolupráca*, ktorého cieľom je zvýšenie integrity a zodpovednosti v rámci verejnej správy. Jeho súčasťou sú dve programové oblasti a zamerania, v rámci ktorých je zaradený aj projekt Úradu pre verejné obstarávanie s názvom *Zodpovedné verejné obstarávanie*, ktorého primárnym cieľom je zintenzívnenie uplatňovania princípu hodnoty za peniaze.

Touto cestou by sme sa chceli poďakovať Organizácii pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (ďalej len ako „OECD“) za kooperáciu pri implementácii projektu *Zodpovedné verejné obstarávanie*, realizovaného v rámci druhej programovej oblasti, finančne podporeného zo strany Grantov Európskeho hospodárskeho priestoru (ďalej len ako „Granty EHP“) a zo zdrojov štátneho rozpočtu Slovenskej republiky spolu vo výške 1 500 000 €. Taktiež OECD patrí poďakovanie aj za zdieľanie svojich poznatkov pri tomto projektovom výstupe.

Obsah

1	Úvod.....	4
2	Otázky zo školení.....	5
3	Výber z rozhodovacej praxe.....	27

1 Úvod

Projekt *Zodpovedné verejné obstarávanie* si dáva za cieľ prispieť k efektívnejšiemu systému verejného obstarávania, najmä prostredníctvom posilnenia uplatňovania zásady efektívnosti využívania prostriedkov skrz princíp „hodnota za peniaze“, vrátane zvýšenia aplikácie kritérií ekonomicky najvýhodnejších ponúk. Podpora v zmene myslenia je v rámci projektu realizovaná prostredníctvom vypracovania odborných metodík, organizácie aktívnych školení a workshopov a pod. Celý projekt sa zameriava na cieľovú skupinu subjektov tvorenú verejnými obstarávateľmi a obstarávateľmi, s ktorými sa priamo spomínané projektové činnosti vykonávajú.

V priebehu zorganizovaných školiacich aktivít nám boli položené viaceré otázky, ktoré sme starostlivo zozbierali a spracovali sme odpovede v jednom ucelenom dokumente. Pevne veríme, že odpovede, ktoré tu nájdete budú nápomocné nie len vo vašej praxi, ale podnietia tiež diskusiu, z ktorej vstúdu ďalšie otázky, a tak sa budeme spoločne ďalej posúvať a vzdelávať v oblasti kvalitnejšieho verejného obstarávania, ktoré dbá na tie správne princípy a hodnoty.

2 Otázky zo školení

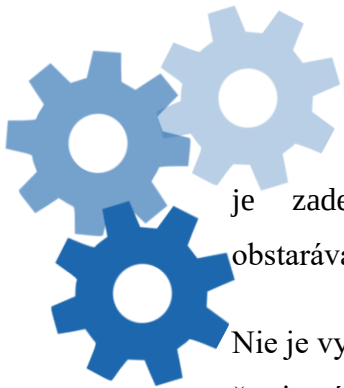
1.

Rada by som sa spýtala k PTK - mám vedomosť, že jeden z možných dodávateľov má nápad ako rovnakú službu urobiť lacnejšie a efektívnejšie. Vzhľadom na to, že potrebujem obstaráť službu sa rozhodnem obstaráť ju rovnako ako doteraz ale zároveň, kým sa bude obstarávať služba znova, chcem si vypočítať jeho nápad na riešenie...ako s týmto potenciálnym dodávateľom komunikovať o navrhovanom efektívnejšom riešení tak, aby som ho v budúcnosti nemusela potrebať za pomoc pri príprave VO tak, že sa nebude môcť zapojiť/prihlásiť do následného VO.

Inštitút prípravných trhových konzultácií a predbežného zapojenia záujemcov alebo uchádzačov do prípravnej fázy verejného obstarávania (ďalej aj ako „prípravné trhové konzultácie“) je upravený v § 25 zákona o verejnom obstarávaní. Ide o fakultatívny inštitút, tzn. že jeho využitie nie je povinnosťou verejného obstarávateľa/obstarávateľa, ale jedná sa o možnosť využiť tento inštitút a to ešte pred vyhlásením verejného obstarávania.

Cieľom prípravných trhových konzultácií je analýza trhu, ktorá môže poskytnúť verejnému obstarávateľovi/obstarávateľovi informácie o dostupnosti, kvalite a výhodách ale aj nevýhodách tovarov alebo služieb, ktoré spĺňajú požiadavky verejného obstarávateľa/obstarávateľa a môžu mu pomôcť nastaviť stratégiu verejného obstarávania (môžu mu ďalej priniesť napr. inovačné riešenia, postupy, prípadne stavebné riešenia a pod.)

Prípravovateľom a organizátorom prípravných trhových konzultácií je verejný obstarávateľ/obstarávateľ, ktorý pomocou tohto zákonného inštitútu zbiera informácie, overuje predmet zákazky, parametre verejného obstarávania, podmienky verejného obstarávania, kritéria výberu, zisťuje riziká trhu atď. Prípravné trhové konzultácie mu majú pomôcť naplniť princíp získania najlepšej kvality za vynaložené verejné finančné prostriedky. Ďalším cieľom prípravných trhových konzultácií

je zadefinovať požiadavky na predmet zákazky, keďže sám verejný obstarávateľ/obstarávateľ nie je a ani nemusí byť odborníkom pre danú oblasť.

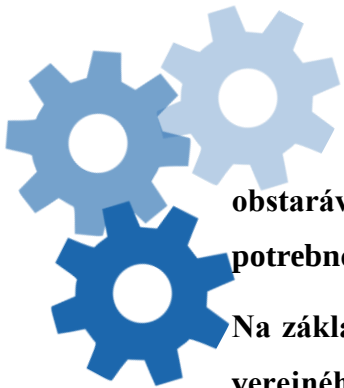
Nie je vylúčené, ak si to zákazka vyžaduje a trh umožňuje, zrealizovanie aj praktickej časti prípravných trhových konzultácií - využitie možnosti otestovania produktu, obhliadky, ukážky vzorky, odskúšania funkcionality a pod.

Dôležité je upozorniť na skutočnosť, aby **verejný obstarávateľ/obstarávateľ eliminoval potenciálne výhody subjektov zúčastnených na prípravných trhových konzultáciách a aby táto výhoda nemala vplyv na priebeh a aj na výsledok verejného obstarávania**. Efektívna eliminácia môže spočívať v tom, že napr. subjekty, ktoré sa nezúčastnili prípravných trhových konzultácií, boli oboznámení s informáciami a dokumentami, ktoré sa konzultovali v rámci prípravných trhových konzultácií. Ďalej, aby **v súťažných podkladoch, oznámení alebo vo výzve verejný obstarávateľ/obstarávateľ zverejnil napr. odkaz na informácie, ktoré vyplynuli z prípravných trhových konzultácií**. Verejný obstarávateľ/obstarávateľ posúdi tieto relevantné informácie a zverejní ich, tak aby neboli poškodení dodávateľia, ktorí sa zapojili do prípravných trhových konzultácií.

Ak sa teda verejný obstarávateľ/obstarávateľ rozhodne využiť inštitút prípravných trhových konzultácií, podrobná dokumentácia z priebehu prípravných trhových konzultácií má byť súčasťou dokumentácie k zákazke (v intenciách ustanovenia § 25 ods. 2 v spojení s § 25 ods. 3 zákona o verejnom obstarávaní) a bude slúžiť predovšetkým v prípade potreby preukázania celého priebehu prípravných trhových konzultácií.

Verejný obstarávateľ/obstarávateľ zachytáva priebeh prípravných trhových konzultácií, zverejňuje otázky a odpovede, pričom je na jeho zvážení, ktoré relevantné informácie zverejní a v akej forme ich zverejní (napr. písomná zápisnica, zvukový záznam, obrazovo-zvukový záznam a pod.).

Zákon o verejnom obstarávaní umožňuje verejnemu obstarávateľovi/obstarávateľovi viesť prípravné trhové konzultácie aj s potenciálnym dodávateľom, ktorý ponúka efektívnejšie riešenia súčasných potrieb. Tento inštitút slúži aj na zistenie celkovej situácie na trhu, čo verejnemu

obstarávateľovi/obstarávateľovi môže pomôcť získať relevantné informácie potrebné pre kvalitný výsledok verejného obstarávania.

Na základe uvedeného je dôležité ešte uviesť, že je na rozhodnutí a na zvážení verejného obstarávateľa/obstarávateľa ako prípravné trhové konzultácie budú prebiehať, keďže zákon o verejnom obstarávaní nešpecifikuje presné pravidlá ich použitia, pričom treba dbať na dodržanie povinností pri realizácii prípravných trhových konzultácií a to nenarušenia hospodárskej súťaže a neporušenia princípu nediskriminácie a princípu transparentnosti.

Ako sa pri PTK vysporiadať s konfliktom záujmov pri účasti účastníkov trhu? Je postačujúce zverejnenie zápisníc na webovom sídle verejného obstarávateľa/obstarávateľa?

Zákon o verejnom obstarávaní ukladá v § 25 povinnosť v rámci prípravných trhových konzultácií dodržiavať princípy nediskriminácie a transparentnosti a zamedziť narušeniu prípadne obmedzeniu hospodárskej súťaže.

Na zachovanie daných pravidiel je verejný obstarávateľ/obstarávateľ povinný prijať primerané opatrenia na zamedzenie prípadným porušeniam spomínaných princípov. Medzi základné opatrenia patrí najmä informovanie všetkých záujemcov alebo uchádzačov v rovnakej miere tak, aby sa ku každému dostali rovnaké relevantné informácie, a teda aby bol zachovaný princíp transparentnosti.

Zachovanie **princípu transparentnosti** v celom procese verejného obstarávania je aj jednou zo základných povinností verejného obstarávateľa/obstarávateľa, nakoľko to vyplýva aj z ustanovenia § 10 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní.

Účelom princípu transparentnosti v procese verejného obstarávania je zabezpečiť, aby tento proces prebiehal prehľadným, predvídateľným a preskúmateľným spôsobom a zabrániť tak svojvoľnému konaniu verejného obstarávateľa/obstarávateľa pri rešpektovaní slobodnej hospodárskej súťaže. V rozpore s týmto princípom je preto

akékoľvek konanie verejného obstarávateľa/obstarávateľa, ktoré by robilo verejné obstarávanie nečitateľné, nekontrolovateľné alebo horšie kontrolovateľné.

Princíp transparentnosti má teda zabezpečiť predvídateľnosť konania verejného obstarávateľa/obstarávateľa (zo strany záujemcov alebo uchádzačov) a zároveň preskúmateľnosť, t. j. kontrolu nestrannosti každého úkonu verejného obstarávateľa/obstarávateľa vykonaného v súvislosti so zadávaním zákazky (zo strany kontrolných orgánov).

Naplnenie tohto princípu taktiež vyžaduje, aby verejný obstarávateľ/obstarávateľ písomne zdokumentoval každý svoj úkon v dokumentácii z procesu verejného obstarávania. Zdokumentovanie celého postupu zadávania zákazky je dôležité z hľadiska preskúmateľnosti konania verejného obstarávateľa/obstarávateľa. Každý úkon verejného obstarávateľa/obstarávateľa vykonaný v súvislosti so zadávaním zákazky musí byť v procese verejného obstarávania riadne zdokumentovaný a prehľadný, a to najmä za tým účelom, aby bolo možné v každej fáze, a teda aj po ukončení procesu verejného obstarávania, riadne preskúmať, či jeho konanie bolo v súlade so zákonom o verejnom obstarávaní.

Z uvedeného teda vyplýva, že ak zverejnenie príslušných zápisníc alebo iných dokumentov spĺňa požiadavky transparentnosti, ako napríklad zabezpečenie verejného prístupu pre všetkých zúčastnených, prípadne informovanie všetkých zúčastnených o mieste, kde môžu tieto dokumenty nájsť (zabezpečenie aj princípu nediskriminácie, nakoľko všetci zúčastnení musia mať rovnaký prístup k daným informáciám), tak sa dá považovať stanovená podmienka za splnenú. V nadväznosti na uvedené je však potrebné upozorniť na situáciu, ak verejný obstarávateľ/obstarávateľ v predmetnom verejnom obstarávaní identifikuje akýkoľvek potencionálny konflikt záujmov podľa zákona o verejnom obstarávaní v prípade zainteresovanej osoby vo vzťahu k hospodárskemu subjektu, ktorý sa podieľa na príprave alebo realizácii prípravných trhových konzultácií ako je uvedené v § 23 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní. V tomto prípade nepostačuje zverejnenie všetkých príslušných dokumentov ako primerané prijaté opatrenie na odstránenie potencionálneho konfliktu záujmov. Podľa § 23 ods. 5 zákona o verejnom obstarávaní ak verejný obstarávateľ/obstarávateľ zistí konflikt záujmov **je povinný prijať primerané opatrenia a vykonať nápravu**, pričom medzi

primerané opatrenia patrí najmä **vylúčenie zainteresovanej osoby z procesu prípravy verejného obstarávania** alebo realizácie verejného obstarávania alebo úprava jej povinností a zodpovednosti s cieľom zabrániť pretrvávaniu konfliktu záujmov.

Podľa § 40 ods. 6 písm. f) zákona o verejnom obstarávaní ak konflikt záujmov podľa § 23 zákona o verejnom obstarávaní nemožno odstrániť inými účinnými opatreniami verejný obstarávateľ/obstarávateľ vylúči uchádzača alebo záujemcu z verejného obstarávania.

Je však nutné pripomenúť, že pri každom verejnom obstarávaní môže nastať rozdielna situácia, a preto je nutné prihliadať na splnenie podmienky rovnakého prístupu k informáciám individuálne.

3.

Existuje z Vášho pohľadu nejaký unifikovaný najvhodnejší spôsob na vytvorenie vyhodnotenia, resp. súhrnnej správy po doručení dotazníkov s odpoveďami od subjektov, ktoré sa zúčastnili PTK vo forme vyplnenia odpovedí na otázky v zverejnenom dotazníku. V súčasnosti, vzhľadom na COVID, preferujeme tento spôsob a zúčastňuje sa nám pomerne vysoký počet subjektov. Vedeli by ste nám odporučiť nejaký "vzorový formulár" na tento účel? Alebo aspoň nejakú praktickú radu v tomto zmysle?

V súčasnosti neexistuje žiaden vzor ani všeobecné pravidlo ako vyhodnocovať informácie získané v rámci prípravných trhových konzultácií. Je to vo výlučnej kompetencii verejného obstarávateľa/obstarávateľa, aké pravidlá si nastaví a akým spôsobom bude vyhodnocovať doručené dotazníky s odpoveďami alebo inak získané informácie. Je potrebné však vždy dbať na **dodržiavanie základných princípov verejného obstarávania**. V rámci projektu *Zodpovedné verejné obstarávanie* však

plánujeme pripraviť všeobecný formulár slúžiaci na vyhodnotenie získaných informácií v rámci prípravných trhových konzultácií.¹

4.

Subjekt, ktorý sa nezúčastní prípravných trhových konzultácií sa môže neskôr zúčastniť samotného verejného obstarávania?

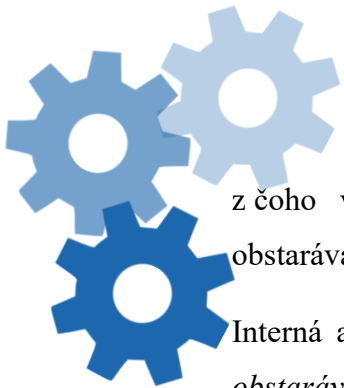
Prípravné trhové konzultácie podľa § 25 zákona o verejnom obstarávaní slúžia verejnému obstarávateľovi/obstarávateľovi ako nástroj na zber relevantných informácií, vďaka ktorým môže kvalitnejšie pripraviť verejné obstarávanie. Účasť, resp. neúčasť na nich z pohľadu hospodárskych subjektov žiadnym spôsobom následne neobmedzuje ich možnosť predkladať ponuku do vyhláseného verejného obstarávania. **Zákon o verejnom obstarávaní nepodmieňuje Vaše právo na účasť vo verejnom obstarávaní účasťou na prípravných trhových konzultáciách.**

5.

V medzinárodnej praxi je skôr nezvyčajné používať lehotu výstavby pre stavebné práce ?

Pre ucelenie kontextu je nutné uviesť, že lehota dodania (pri stavebných prácach sa používa pojem „lehota výstavby“ a vychádzame z komunikácie na školení z daným účastníkom školenia, že sa otázka týka „lehoty výstavby“), je jedným z možných kvalitatívnych kritérií podľa § 44 ods. 3 písm. a) a ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní. Podľa § 44 ods. 3 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní sa v danom prípade zákazka vyhodnocuje na základe najlepšieho pomeru ceny a kvality (alebo aj **MEAT kritériá**, z anglického názvu Most Economically Advantageous Tender),

¹ V súvislosti s problematikou prípravných trhových konzultácií dávame do pozornosti nasledovné odkazy, na ktorých nájdete ďalšie užitočné informácie: <https://www.uvo.gov.sk/metodika-vzdelavanie/vseobecne-metodicke-materialy>, Metodické usmernenie č. 5423-5000/2022, materiál Infografika a podcast: [Prípravné trhové konzultácie - ÚVO \(gov.sk\)](#)

z čoho vyplýva, že necenové kritériá by mali zabezpečiť primeranú kvalitu obstarávaného predmetu zákazky.

Interná analýza, ktorá predchádzala analýze v rámci projektu *Zodpovedné verejné obstarávanie* eviduje v súčasnosti v Slovenskej republike najvyššiu mieru používania práve takéhoto kritéria, a to najmä pri stavebných prácach. Podobne to je aj v krajinách, ktoré sú s využívaním MEAT kritérií na podobnej úrovni ako Slovenská republika, avšak krajiny s väčšími skúsenosťami s využívaním kvalitatívnych kritérií vo verejnom obstarávaní takéto kritérium používajú menej často. Ďalej je dôležité upozorniť na to aby verejný obstarávateľ/obstarávateľ primeraným spôsobom nastavil zmluvné podmienky predovšetkým sankčný mechanizmus za nedodržanie lehoty výstavby. V súvislosti s uvedenou otázkou je potrebné sa zamyslieť aj nad skutočnosťou, či kritérium lehoty dodania zabezpečuje zvýšenie kvalitatívnej úrovne obstarávaného predmetu zákazky.

Výber jednotlivých kritérií je na každom verejnom obstarávateľovi/obstarávateľovi a je veľmi individuálny vzhľadom na jednotlivé predmety zákaziek, avšak v prípade voľby postupu vyhodnocovania ponúk podľa § 44 ods. 3 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní, teda na základe najlepšieho pomeru ceny a kvality, by mal byť zachovaný cieľ tohto kritéria a to obstaranie čo najkvalitnejšieho predmetu zákazky za čo najvýhodnejšiu cenu. Preto ostáva na jednotlivom verejnom obstarávateľovi/obstarávateľovi, aby zvážil aké konkrétne kvalitatívne kritériá prispievajú k naplneniu cieľa daného spôsobu vyhodnocovania ponúk. V nadväznosti na uvedené dávame do pozornosti zákon č. 395/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj ako tzv. „Veľká novela zákona o verejnom obstarávaní“), ktorou sa medzi „zakázané kritériá na vyhodnotenie ponúk“ už nezaraďuje dĺžka záruky. V tejto súvislosti odporúčame stanoviť reálne hodnoty dĺžky záruky s cieľom vyhnúť sa predkladaniu nereálnych a nesplniteľných návrhov na plnenie kritérií napr. dĺžka záruky v trvaní 100 rokov a pod. (Toto kritérium bolo vypustené z kategórie nedovolených kritérií na vyhodnotenie ponúk z dôvodu širšej možnosti pre verejných obstarávateľov/obstarávateľov na aplikáciu iných kritérií ako len najnižšia cena a taktiež je známe, že v minulosti reálne dochádzalo v konečnom dôsledku k predraženiu zákazky.)

V zmysle zvyšovania úrovne verejného obstarávania na Slovensku sa odporúča zvážiť použitie aj iného kvalitatívneho kritéria, ako lehota výstavby, na vyhodnotenie ponúk pri zákazkách, ako napríklad udržateľné využívanie materiálu, efektívna demolácia, podmienky tepelnej hodnoty, priemerný faktor denného osvetlenia, energetická hospodárnosť, zahrnutie recyklovaného obsahu do betónu a muriva, požiadavky na vlastnosti týkajúce sa emisií CO₂ z prepravy kameniva alebo požiadavky týkajúce sa cestných prechodov pre voľne žijúcu zver.

Je možné subjektívne hodnotenie dostať do roviny objektívneho hodnotenia zriadením komisie, ktorá hodnotí a na základe subjektívneho hodnotenia jej členov vypracuje priemerné hodnotenie na základe hodnotiacich kritérií?

Na túto otázku je možné odpovedať prostredníctvom príkladu z praxe, ktorý sa týka vyhláseného verejného obstarávania Vysokou školou múzických umení v Bratislave, ktorého cieľom bolo obstaráť 9 koncertných klavírov na potreby vyučovacieho procesu a za účelom organizovania hudobných koncertov. Vzhľadom na skutočnosť, že klavír je hudobný nástroj v značnej miere zohrávajú úlohu jeho kvalitatívne resp. hudobné vlastnosti. Z toho dôvodu sa verejný obstarávateľ rozhodol vyhodnocovať ponuky uchádzačov na základe najlepšieho pomeru ceny a kvality, pričom kvalitatívnym subkritériám stanovil dokonca aj percentuálne vyššiu váhu v pomere 60:40.

Z hľadiska dodržania a zabezpečenia čo najvyššej miery objektívnosti vytvoril verejný obstarávateľ dve samostatné hodnotiace komisie – jednu na vyhodnocovanie predložených vzoriek klavírov a jednu na vyhodnocovanie ponúk uchádzačov. Je dôležité tiež dodať, že jednotliví členovia oboch komisií sa nezhodovali a išlo o úplne iné osoby.

Navyše, za účelom hodnotenia predložených vzoriek verejný obstarávateľ vypracoval rozsiahli hodnotiaci dotazník, v rámci ktorého mali členovia komisie, zloženej z odborníkov, profesionálnych klaviristov a pedagógov, osobitne hodnotiť

mechanické vlastnosti klavírov a zvukovo – farebné vlastnosti týchto nástrojov. Verejný obstarávateľ išiel ešte do väčšej hĺbky a rozdelil jednotlivé podkritériá na ďalšie hodnotiace prvky ako napr. farba zvuku a jej vyváženosť vo všetkých registroch, intonácia, harmonická a melodická plnosť zvuku potenciál spevnosti, dĺžky a sýtosti tónu či reakcia mechaniky na rôzne druhy tónotvorby a artikulácie, repetičné vlastnosti, kvalita nastavenia tlmidiel a pedálov a iné. Členovia hodnotiacej komisie mali k dispozícii možnosti bodového hodnotenia 2, 5, 7 alebo 10 (ktoré hodnotitelia krúžkovali), spolu so slovnou charakteristikou prislúchajúcou ku každému zo štyroch stupňov hodnotenia. Z uvedeného teda vyplýva, že členovia odbornej komisie nemohli prideliť body v hodnote 1, 3, 4, 6, 8 alebo 9, ale na základe vlastného sluchového vnemu mali zakrúžkovať hodnotenie prislúchajúce preddefinovanému slovnému hodnoteniu (ku ktorému prislúchal bod 2, 5, 7 alebo 10).

Dané verejné obstarávanie bolo predmetom konania o preskúmanie úkonov kontrolovaného na základe námietok a následne bolo preskúmané aj Radou úradu, ktorá v rozhodnutí (ktorým potvrdzuje rozhodnutie úradu) uvádza nasledovné: *„Rada zastáva názor, že pokiaľ ide o hodnotenie zvukovo-farebných a mechanických kritérií, tieto kvality nemožno hodnotiť na základe objektívne merateľných hodnôt, a teda ide o subjektívne hodnotenie každého jednotlivého člena odbornej komisie. Rada zároveň upozorňuje, že uvedené neznamena, že takéto hodnotenie je automaticky svojvoľné, účelové či nesprávne. Ako vyplýva z predloženej dokumentácie, hodnotenie odbornej komisie sa uskutočnilo na základe vopred stanovených pravidiel a podľa vopred stanovených kritérií, pričom o podrobnostiach postupu a jednotlivých hodnotiacich kritériách boli zároveň uchádzači vopred informovaní (prostredníctvom súťažných podkladov a osobitne aj listom).“²*

Na základe uvedeného je možné konštatovať, že áno, je možné subjektívne hodnotenie dostať do roviny objektívneho hodnotenia zriadením hodnotiacej komisie a na základe subjektívneho hodnotenia jej členov vypracovať priemerné hodnotenie na základe hodnotiacich kritérií. Je však potrebné a nevyhnuté posudzovať takéto prípady individuálne a s náležitou obozretnosťou z hľadiska predmetu zákazky a cieľa, ktorý má byť verejným obstarávaním dosiahnutý.

² [Rozhodnutie Rady úradu č. 3782-9000/2021, zo dňa 19.04.2021](#)

Potrebné je však zdôrazniť, že najdôležitejšie je v súťažných podkladoch presne opísať spôsob hodnotenia jednotlivých kritérií.

7.

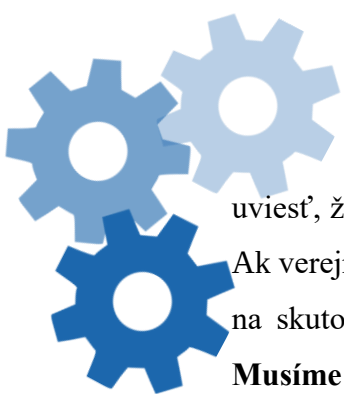
Ako sa úrad pozerá na prípady, ak je cena najnižšie bodovo hodnotené kritérium v rámci použitých kritérií na hodnotenie ponúk?

Podľa § 44 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní sa **najlepší pomer ceny a kvality posúdi na základe ceny alebo nákladov a ďalších kritérií**. Tieto kritériá, ktoré majú súvisieť s predmetom zákazky v sebe zahŕňajú tieto hľadiská:

- kvalitatívne,
- environmentálne alebo
- sociálne.

Takýmito kritériami sú najmä: kvalita vrátane technického prínosu, estetické a funkčné vlastnosti, prístupnosť, riešenia vhodné pre všetkých používateľov, sociálne, environmentálne a inovačné charakteristické znaky, obchodovanie a jeho podmienky, organizácia, kvalifikácia a skúsenosti zamestnancov určených na plnenie zmluvy alebo koncesnej zmluvy, ak kvalita týchto zamestnancov môže mať významný vplyv na úroveň plnenia, záručný servis, pozáručný servis, technická pomoc, dodacie podmienky, ako je dátum dodania, spôsob dodania, lehota dodania alebo termín ukončenia. V prípade zákazky v oblasti obrany a bezpečnosti je to aj bezpečnosť dodávky, interoperabilita a prevádzkové charakteristiky.

Za predpokladu, že kritériá na vyhodnotenie ponúk majú vždy súvisieť s predmetom zákazky, sledovaným účelom, ale aj základnými princípmi verejného obstarávania, je možné nastaviť váhu kritérií tak, že cena je najnižšie hodnotené kritérium. V takomto prípade budú uchádzači predkladať svoje ponuky s ohľadom na čo najvyššiu kvalitu (aby získali čo najvyšší počet bodov z necenových kritérií). Môže však nastať situácia, kedy cena v rámci týchto ponúk bude vyššia. Je potrebné

uviesť, že je rozdiel, ak by cena v rámci kritérií mala hodnotu 40%, 30% alebo 15%.

Ak verejnému obstarávateľovi/obstarávateľovi, vzhľadom na predmet zákazky, záleží na skutočne vysokej kvalite bez ohľadu na cenu, je možné zvoliť takýto postup.

Musíme ale zdôrazniť, že účelom tohto kritéria na vyhodnotenie ponúk je princíp hodnoty za peniaze, resp. získanie predmetu zákazky, ktorý spĺňa predpoklad najlepšieho pomeru ceny a kvality. V prípade, ak bude mať cena nízky počet percent, resp. nízku váhu, môže to spôsobiť situáciu, že predkladané ponuky sa začnú predražovať vzhľadom na skutočnosť, že sa uchádzačom vytvára priestor pre vysoké ceny, keďže za ne získajú v rámci kritérií málo bodov a nemusia sa tak snažiť dosiahnuť vysoké skóre v cene ale práve v necenových kritériách.

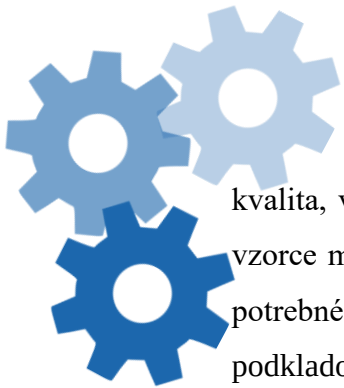
V súvislosti s uvedeným dávame tiež do pozornosti § 57 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní, v ktorom sú zakotvené fakultatívne dôvody zrušenia verejného obstarávania alebo jeho časti napr. v prípade ak nebolo predložených viac ako dve ponuky alebo ak navrhované ceny v predložených ponukách sú vyššie ako predpokladaná hodnota.

V odborných materiáloch a napr. v článkoch v ÚVO revue sa objavuje viacero vzorcov hodnotenia MEAT (pričom sa vedie polemika o výhodách a rizikách rôznych vzorcov), na školení sa hovorilo iba o jednom, je tento vzorec teda ÚVO-m preferovaný (ak áno, prečo)?

Z dostupných zdrojov je možné vyčítať, že celkovo existuje veľké množstvo vzorcov a ich variantov, ktoré sa používajú v prípade MEAT kritérií. V rámci školení „Základy MEAT kritérií pre začiatočníkov“ spomíname pomerový vzorec, a to predovšetkým z dôvodu jeho jednoduchosti a najvyššej miery aplikácie v podmienkach slovenského verejného obstarávania. Navyše, tento vzorec sa nachádza aj v Informačnom systéme Elektronického verejného obstarávania (známeho aj pod skratkou „IS EVO“).

Je však len na samotnom verejnom obstarávateľovi/obstarávateľovi, aký vzorec si zvolí v rámci kritérií na vyhodnotenie ponúk. V tejto súvislosti odporúčame vyskúšať rôzne vzorce s doplnením fiktívnych premenných (napr. vysoká cena/nízka

kvalita, vysoká cena/vysoká kvalita, nízka cena/nízka kvalita atď.) Takto nastavené vzorce môžu viesť k rozdielnemu bodovaniu a teda k rozdielnym výsledkom. Je ale potrebné uviesť, že verejný obstarávateľ/obstarávateľ musí uviesť v súťažných podkladoch ako bude vyhodnocovať predložené ponuky v zmysle kritérií na vyhodnotenie ponúk a z hľadiska dodržania základných princípov verejného obstarávania tento postup a spôsob aj riadne opísať v dokumentoch potrebných na vypracovanie ponúk, aby tak nedochádzalo k netransparentnému konaniu, ktoré by odradzovalo záujemcov od účasti na verejnom obstarávaní.

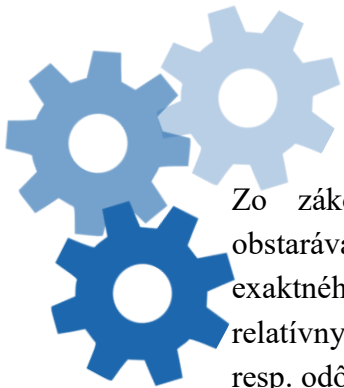
Dobrý deň, pri procese kontroly VO je potrebné zdôvodniť, ako sme postupovali pri nastavení relatívnych váh? Je v poriadku ak pri rovnakom predmete zákazky s rovnakými kritériami 1 VO dá pomer 30:70 a druhý napr. 20:80 alebo 80:20? musí VO zdôvodňovať prečo sa rozhodol o takýto pomer kritérií?

Odpoveď na predmetnú otázku nájdeme v rozhodovacej praxi úradu, konkrétne napr. v [rozhodnutí rady úradu č. 12363-9000/2018 zo dňa 21. 12. 2018.](#)

V tejto súvislosti dávame do pozornosti § 44 ods. 3 zákona o verejnom obstarávaní:
„Ponuky sa vyhodnocujú na základe:

- a) *najlepšieho pomeru ceny a kvality*
- b) *nákladov použitím prístupu nákladovej efektívnosti najmä nákladov počas životného cyklu alebo*
- c) *najnižšej ceny.*“

Kontrolovaný si v predmetnom verejnom obstarávaní zvolil kritérium najlepšieho pomeru ceny a kvality. Rada v pozícii odvolacieho orgánu v tomto konaní dospela k záveru, že doterajšie konanie je potrebné doplniť o odôvodnenie, akým spôsobom kontrolovaný určil váhy jednotlivých podkritérií/kritérií. Za rozhodujúce označila zodpovedanie otázky, či kontrolovaným stanovené kritériá podporujú hospodársku súťaž a ako kontrolovaný určil relatívne váhy pre jednotlivé kritériá (podkritériá). Rada uviedla, že konkrétny spôsob stanovenia relatívnych váh hodnotiacich kritérií nevyplýva z predloženej dokumentácie, a ani z vyjadrenia kontrolovaného k podaným námietkam.

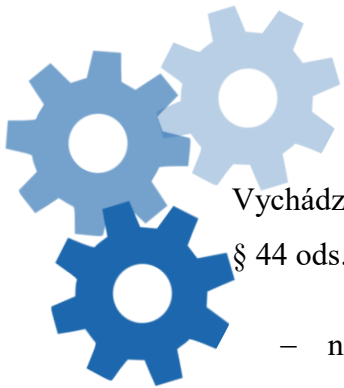
Zo zákona o verejnom obstarávaní síce nevyplýva povinnosť verejného obstarávateľa/obstarávateľa určiť relatívne váhy hodnotiacich kritérií prostredníctvom exaktného výpočtu, avšak rada dodáva, že v prípade ak je namietané práve stanovenie relatívnych váh hodnotiacich kritérií, je v záujme kontrolovaného úradu preukázať, resp. odôvodniť spôsob ich stanovenia.

Rada opätovne zdôrazňuje, že plne podporuje nastavovanie kvalitatívnych kritérií (a teda požadovanie vyššej kvality) vo verejných obstarávaníach. Preto aj relatívne váhy hodnotiacich kritérií musí verejný obstarávateľ/obstarávateľ nastaviť účelne tak, aby dosiahol najlepší pomer ceny a kvality, pričom verejný obstarávateľ/obstarávateľ musí byť schopný odôvodniť hospodársky účel nastavených relatívnych váh. Rada konštatuje, že kontrolovaný v odvolacom konaní napriek výzve rady neuniesol dôkazné bremeno, keď nepreukázal, že stanovil relatívne váhy pri kvalitatívnom kritériu B, v súlade s riadnou hospodárskou súťažou.

V prípade, ak verejný obstarávateľ/obstarávateľ stanovil kritériá na vyhodnotenie ponúk na základe najlepšieho pomeru ceny a kvality, verejný obstarávateľ/obstarávateľ musí v prípade pochybností preukázať, akým spôsobom určil bodové hodnoty (váhy) jednotlivým kritériám.

10.

Je možné využiť aj "monetárny" spôsob hodnotenia, napr. ak by sme hodnotili na základe ceny a lehoty výstavby, pri lehote by sme určili "optimálnu, očakávanú" lehotu výstavby a za dlhšiu lehotu by sme za každý deň nad rámec "optimálnej, očakávanej" pripočítali k ponúknukej cene akúsi "hodnotu dňa výstavby pre verejného obstarávateľa/obstarávateľa" a za kratšiu lehotu by sme odpočítali túto "hodnotu dňa výstavby pre verejného obstarávateľa/obstarávateľa" za každý deň lehoty pod "optimálnu, očakávanú" lehotu. v konečnom dôsledku vznikla vyššie uvedeným výpočtom. Príklad: očakávaná lehota výstavby 100 dní, "hodnota dňa výstavby pre verejného obstarávateľa/obstarávateľa" 20 za 1 deň (určené uchádzačom na základe analýzy na základe napr. dodatočných nákladov, rizika väčšieho znehodnotenia predmetu zákazky, riziká nehôd na ceste a pod), ponuka uchádzača A cena 1000, lehota 115, ponuka uchádzača B cena 1300, lehota 90. Prepočet pri hodnotení: uchádzač A: $1000 + ((115 - 100) * 20) = 1000 + 300 = 1300$, uchádzač B: $1300 - ((100 - 90) * 20) = 1300 - 200 = 1100$, úspešný uchádzač B, je možné využiť v zmysle zákona takéto vyhodnotenie?

Vychádzajúc zo zákona o verejnom obstarávaní je potrebné pripomenúť, že podľa § 44 ods. 1 verejný obstarávateľ/obstarávateľ vyhodnocuje ponuky:

- na základe **objektívnych kritérií** na vyhodnotenie ponúk,
- ktoré **súvisia s predmetom zákazky**,
- s cieľom určiť **ekonomicky najvýhodnejšiu ponuku**,
- kritériá musia byť **nediskriminačné a musia podporovať hospodársku súťaž**.

Podľa § 44 ods. 10 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní verejný obstarávateľ/obstarávateľ určí každému z kritérií (okrem kritériá podľa odseku 3 písm. c) – kritérium najnižšia cena), relatívnu váhu, ktorú možno vyjadriť určením intervalu s príslušným maximálnym rozpätím. Z ustanovenia § 44 ods. 10 zákona o verejnom obstarávaní však vyplýva, že kritériu, ktorým je najnižšia cena, nie je možné určiť relatívnu váhu. Relatívnu váhu uvedie verejný obstarávateľ/obstarávateľ v oznámení o vyhlásení verejného obstarávania, v súťažných podkladoch alebo vo výzve na predkladanie ponúk, alebo v informatívnom dokumente.

Ak nie je stanovenie váhy možné z preukázateľných (objektívnych) dôvodov, verejný obstarávateľ/obstarávateľ uvedie kritériá v zostupnom poradí dôležitosti. Je potrebné zdôrazniť, že účelom takto stanovených kritérií nie je hľadanie najnižšej možnej ceny, ale **najlepšieho pomeru (t. j. vyváženía) ceny a kvality**.

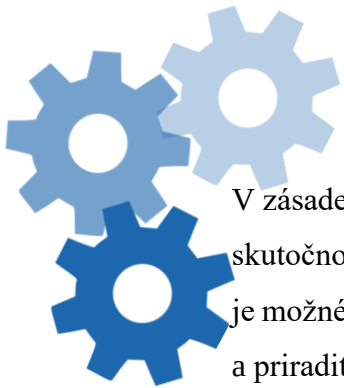
Stanovenie kritérií na vyhodnotenie ponúk je výlučne v kompetencii verejného obstarávateľa/obstarávateľa, avšak je pri stanovovaní predmetných kritérií povinný postupovať v súlade s princípmi verejného obstarávania zakotvenými v § 10 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní a s ustanoveniami § 44 zákona o verejnom obstarávaní.

Váha jednotlivých kritérií musí byť nastavená tak, aby sa dosiahol cieľ vyhodnotenia ponúk na základe zvoleného kritéria, t. j. ekonomicky najvýhodnejšia ponuka.

Zákon o verejnom obstarávaní umožňuje „odmeňovanie“ v prípade postupu súťažného dialógu a v prípade súťaže návrhov, ktorý je osobitným postupom vo verejnom obstarávaní. V prípade súťažného dialógu verejným obstarávateľom/obstarávateľom udelené odmeny alebo platby môžu spĺňať funkciu pokrytia vzniknutých nákladov na vedenie dialógov ako aj protihodnotu za predkladanie riešení (môžu byť vyjadrené finančnou čiastkou alebo v %, napríklad určité percento z hodnoty zo stavebných nákladov a pod.) Verejný obstarávateľ/obstarávateľ by sa mal ešte pred vyhlásením súťažného dialógu rozhodnúť či tieto odmeny alebo platby poskytne. V prípade, ak áno, tak v akej výške, v ktorej etape a akému počtu záujemcov.

V prípade súťaže návrhov v oblasti architektúry, územného plánovania a stavebného inžinierstva dávame do pozornosti okrem ustanovení zákona o verejnom obstarávaní aj ustanovenia vyhlášky úradu č. 171/2019 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška úradu č. 157/2016 Z. z. (ďalej len ako „vyhláška úradu“). Táto vyhláška úradu ustanovuje podrobnosti o druhoch súťaží návrhov v oblasti architektúry, územného plánovania a stavebného inžinierstva, o obsahu súťažných podmienok a o činnosti poroty.

Avšak v prípade odmeňovania, vo vzťahu k položenej otázke, zastáva úrad názor, že takéto konanie verejného obstarávateľa/obstarávateľa by mohlo byť považované za neefektívne a nehospodárne. **Účelom verejného obstarávania, a najmä MEAT kritérií, je predovšetkým obstaranie predmetu zákazky za najlepší pomer ceny a kvality.** Akékoľvek vyplácanie finančných prostriedkov verejného obstarávateľa/obstarávateľa v popísanom prípade by značilo nehospodárne vynakladanie týchto prostriedkov a v konečnom dôsledku by išlo o akési navyšovanie skutočne vynaložených prostriedkov za obstaraný predmet zákazky, čo by už v konečnom dôsledku nemuselo zodpovedať aj ponúkanej kvalite.

V zásade platí, že ak je pre verejného obstarávateľa/obstarávateľa dôležitá istá skutočnosť, napr. čo najrýchlejšia lehota dodania obstarávaného predmetu zákazky, je možné si ju stanoviť ako jedno zo subkritérií v rámci kritérií na vyhodnotenie ponúk a priradiť tomuto kritériu aj minimálny a maximálny rozsah (napr. čo najkratšia lehota dodania v rozmedzí od 70 do 120 dní). Tak získa verejný obstarávateľ/obstarávateľ požadovaný tovar, službu alebo stavebnú prácu v jemu vyhovujúcom a potrebnom čase bez nutnosti vynakladania ďalších financií.

V prípade ak by došlo k rýchlejšiemu dodaniu predmetu zákazky, nie je možné sa domnievať, že vynakladanie finančných prostriedkov nad zmluvnú cenu je za každých okolností možné považovať za hospodárne.

12.

Vyjadril sa úrad, že niektoré zo subkritérií má skôr povahu podmienky účasti?

Na predmetnú otázku môžeme nájsť odpoveď pomocou [metodického usmernenia úradu pre verejné obstarávanie č. 8243-5000/2018 zo dňa 22. 06. 2018](#) a taktiež problematiku vysvetľuje aj Metodika zadávania zákaziek³. Dopytujúci požiadal o vysvetlenie, či je možné podmienku účasti určenú ako minimálny štandard, použiť ďalej pri vyhodnocovaní ponúk ako kritérium.

Verejný obstarávateľ v rámci verejného obstarávania požaduje preukázanie splnenia podmienok účasti týkajúcich sa odbornej spôsobilosti uchádzača podľa § 34 ods. 1 písm. g) zákona o verejnom obstarávaní údajmi o vzdelaní a odbornej praxi alebo o odbornej kvalifikácii osôb určených na plnenie zmluvy a ďalej treba uviesť, že posudzuje v časti hodnotenia splnenia podmienok účasti výlučne splnenie minimálnej požadovanej úrovne stanovených štandardov. V časti Kritériá na hodnotenie ponúk verejný obstarávateľ vyhodnocuje ponuky podľa najlepšieho pomeru ceny a kvality, pričom ako kritérium kvality posudzuje kvalitu tímu odborníkov. Úrad v predmetnej veci pripomenul, že zatiaľ čo zákonný výpočet

³ [Metodika zadávania zákaziek - verzia 4 \(str. 84 a nasl. a str. 91 a nasl.\)](#)

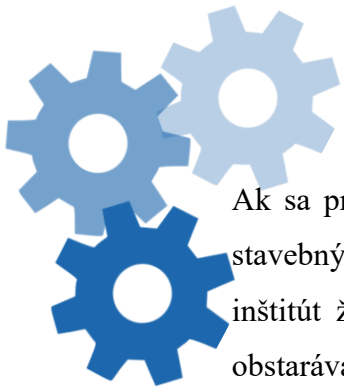
podmienok účasti týkajúcich sa preukazovania technickej spôsobilosti alebo odbornej spôsobilosti je pre verejného obstarávateľa/obstarávateľa taxatívny tzn., že nie je možné ho rozširovať a nejakým spôsobom ho meniť, zákon takýto taxatívny výpočet pre kritériá na vyhodnotenie ponúk nestanovuje. Je preto na rozhodnutí verejného obstarávateľa/obstarávateľa na základe akých kritérií bude vyhodnocovať ponuky, pričom ale treba neustále pamätať na to, že kritéria musia súvisieť s predmetom zákazky a zároveň musia byť koncipované v súlade so zásadami transparentnosti, nediskriminácie a rovnakého zaobchádzania, čím sa má zabezpečiť vyhodnocovanie ponúk v podmienkach efektívnej a čestnej hospodárskej súťaže.

Ak verejný obstarávateľ/obstarávateľ v rámci podmienky účasti podľa § 34 ods. 1 písm. g) zákona o verejnom obstarávaní vyžaduje predložiť údaje o vzdelaní osôb určených na plnenie zmluvy, môže ako kritérium na vyhodnotenie ponúk použiť údaje o odbornej praxi alebo o odbornej kvalifikácii týchto osôb, napr. počet rokov odbornej praxe, nakoľko ide o iný parameter, než aký bol požadovaný v rámci podmienok účasti.

Z uvedeného metodického usmernenia teda vyplýva, že je možné použiť stanovené kritérium pri vyhodnocovaní (napr. predloženie údajov o vzdelaní osôb určených na plnenie zmluvy - počet rokov odbornej praxe) avšak za podmienky, že pôjde o iný parameter, aký požadoval verejný obstarávateľ/obstarávateľ v rámci podmienok účasti, s poukázaním na skutočnosť, že zákonná úprava v prípade kritérií na vyhodnotenie ponúk nie je stanovená taxatívne na rozdiel od zákonného výpočtu podmienok účasti týkajúcich sa preukazovania technickej spôsobilosti alebo odbornej spôsobilosti.

13.

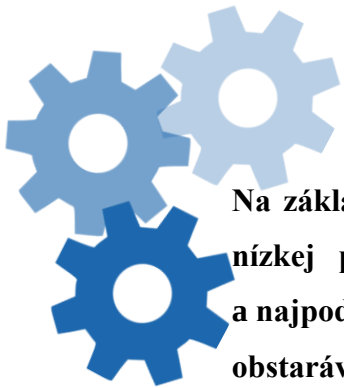
Inštitút mimoriadne nízkej ponuky – postačuje otázka na uchádzača či si uvedomuje rozsah zákazky, všetky požiadavky verejného obstarávateľa/obstarávateľa a či je skutočne schopný zabezpečiť predmet zákazky v uvedenej lehote/cene? Alebo môže/musí verejný obstarávateľ/obstarávateľ urobiť aj niečo viac?

Ak sa pri určitej zákazke javí ponuka ako mimoriadne nízka vo vzťahu k tovaru, stavebným prácam alebo službe, zákon o verejnom obstarávaní umožňuje využívať inštitút žiadosti o vysvetlenie ponuky v zmysle § 53 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní, čím okrem iného zabezpečí aj dodržiavanie princípov verejného obstarávania. Uvedený inštitút je možno v prípade relevantnej potreby využívať pritom aj opakovane. Súčasne, tak ako je už uvedené vyššie, verejný obstarávateľ/obstarávateľ by mal postup vyhodnocovania mimoriadne nízkej ponuky, resp. vyhodnocovania splnenia podmienok účasti vždy riadne zdokumentovať. Čoho sa môže vysvetlenie mimoriadne nízkej ponuky týkať je upravené v § 53 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní demonštratívne tzn., že zákon umožňuje verejnému obstarávateľovi/obstarávateľovi klásť aj iné otázky, ako sú upravené v predmetnom ustanovení.

Úrad má za to, že za mimoriadne nízku ponuku je možné považovať takú ponuku uchádzača, ktorá z najrozličnejších dôvodov vyvoláva dôvodné pochybnosti verejného obstarávateľa/obstarávateľa o schopnosti uchádzača zrealizovať pri takejto cene zákazku riadne a včas, a ktorá je v kontexte s ponukami ostatných uchádzačov alebo predpokladanej hodnoty zákazky značne nižšia. Tieto pravidlá je možné uplatniť aj na iné kritériá na vyhodnotenie ponúk ako je cena, ktoré sú pre jej vyhodnotenie podstatné, t. j. v tomto konkrétnom prípade na lehotu výstavby, nakoľko ponuku je potrebné posudzovať ako celok vrátane posúdenia všetkých kritérií na vyhodnotenie ponúk, ktoré boli verejným obstarávateľom/obstarávateľom stanovené. Dôležité je pripomenúť, že **z hľadiska inštitútu mimoriadne nízkej ponuky je možné hodnotiť aj tie subkritériá, ktoré nemajú cenový povahu.**

Význam zákonného inštitútu mimoriadne nízkej ponuky je ochrana verejného obstarávateľa/obstarávateľa a uchádzačov pred nereálne nízkymi ponukami iných uchádzačov, t. j. aby sa úspešným vo verejnom obstarávaní nestal uchádzač s nereálne nízkou ponukou (čo znemožní, aby sa úspešnými stali uchádzači s reálnymi ponukami), za ktorú nebude neskôr schopný realizovať predmet zákazky (čo poškodzuje verejného obstarávateľa/obstarávateľa a deformuje hospodársku súťaž).

Na základe uvedeného a opierajúc sa o zákonnú úpravu inštitútu mimoriadne nízkej ponuky, by mali byť otázky vyšpecifikované čo najkonkrétnejšie a najpodrobnejšie, zamerané na niektoré z cien, pri ktorých má verejný obstarávateľ/obstarávateľ najväčšie pochybnosti o ich reálnosti, pričom treba pamätať na to, aby neboli zovšeobecňované a venovať im náležitú pozornosť, keďže nemá ísť len o formálny prístup k týmto otázkam. V nadväznosti na uvedené teda nie sú postačujúce otázky cit. „...či si uvedomuje rozsah zákazky, všetky požiadavky verejného obstarávateľa/obstarávateľa a či je skutočne schopný zabezpečiť predmet zákazky v uvedenej lehote/cene.“

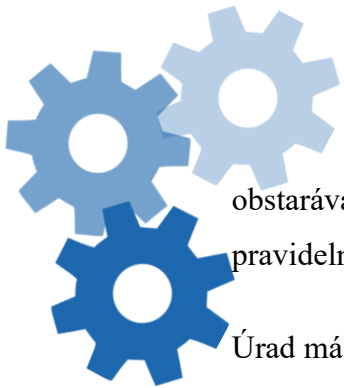
14.

Rámcová dohoda je uzavretá na najnižšiu cenu. Keď sa otvorí súťaž, je možné vyhodnocovať predložené ponuky už len podľa kvality a nie na základe najnižšej ceny?

Uzatvorenie rámcovej dohody sa riadi § 56 zákona o verejnom obstarávaní a pravidlami v ňom uvedenými. Podľa § 56 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní, uzatvorená rámcová dohoda nesmie byť v rozpore so súťažnými podkladmi alebo koncesnou dokumentáciou a s ponukou predloženou úspešným uchádzačom alebo uchádzačmi. Potrebné je poukázať aj na § 83 ods. 7 zákona o verejnom obstarávaní, v zmysle ktorého pri opätovne otváraných súťažiach sa postupuje na základe rovnakých podmienok, a ak je to potrebné, presnejšie formulovaných podmienok aké sa použili pri použitom postupe verejného obstarávania na uzatvorenie rámcovej dohody, alebo iných podmienok, uvedených v súťažných podkladoch k postupu verejného obstarávania použitého na uzatvorenie rámcovej dohody a podľa postupu uvedeného v písm. a) až d) tohto ustanovenia.

Znenie § 42 ods. 11 zákona o verejnom obstarávaní vymedzuje, resp. konkretizuje náležitosti súťažných podkladov. Súčasťou súťažných podkladov je okrem iného aj návrh zmluvy alebo rámcovej dohody.

Je potrebné pripomenúť, že ponuky predložené v lehote na predkladanie ponúk sa vyhodnocujú podľa kritérií uvedených v oznámení o vyhlásení verejného

obstarávania alebo vo výzve na opätovné potvrdenie záujmu, ak bolo použité pravidelné informatívne oznámenie s výzvou na súťaž.

Úrad má za to, že kritériá, resp. podkritériá na vyhodnotenie ponúk a k nim priradené relatívne váhy, ktoré verejný obstarávateľ/obstarávateľ uviedol v dokumentoch potrebných na vyhotovenie ponúk, nie je možné meniť v čase, keď už uchádzači predložili svoje ponuky, keďže je týmto konaním porušené ustanovenie § 44 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní, keďže verejný obstarávateľ/obstarávateľ vplyvom takéhoto konania vyhodnocoval ponuky uchádzačom podľa rozdielnych podkritérií, resp. im pridelených váh, ako uviedol v súťažných podkladoch.

Ak otázka smerovala k tomu, či je možné vo verejnom obstarávaní, v ktorom bolo stanovené kritérium na vyhodnotenie ponúk na základe najnižšej ceny po otvorení „minisúťaže“ súťažiť na základe kritéria kvality, je to prípustné vychádzajúc z § 83 ods. 5 zákona o verejnom obstarávaní, avšak za predpokladu, ak to bolo vopred uvedené v súťažných podkladoch a je to aj súčasťou rámcovej dohody.

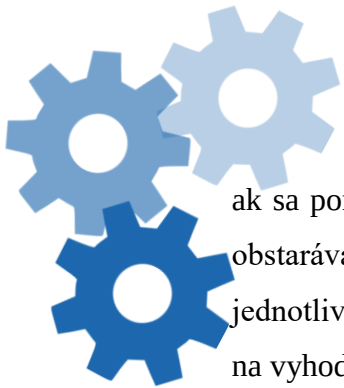
(V súvislosti s uzatváraním rámcových dohôd dávame tiež do pozornosti [všeobecné metodické usmernenie č. 4-2017](#) zverejnené na webovom sídle úradu.)

15.

Mala by som otázku týkajúcu sa nastavenia kritérií pri zákazke na SMART technológie a to, ako by ste Vy postupovali. Predmetom zákazky je síce dodanie tovarov a SW (čiže napr. kamery, svietidlá, čidlá na meranie energetických úspor v budovách atď. a k tomu SW) ale výstupom majú byť dáta z napr. kamier, údaje z osvetlenia (spotreba), údaje z čidiel atď.) Predmet zákazky bude rozdelený na časti. Aké kritériá by ste navrhovali Vy? Ak nechceme ísť na najnižšiu cenu.

Rozhodujúcim a kľúčovým prvkom pre daný výsledok verejného obstarávania pri využití MEAT kritérií **je nastavenie relatívnych váh jednotlivým kritériám.**

Verejný obstarávateľ/obstarávateľ má možnosť vybrať si z viacerých možných kritérií vyhodnocovania ponúk podľa § 44 ods. 3 zákona o verejnom obstarávaní. V prípade,

ak sa ponuky vyhodnocujú na základe ekonomicky najvýhodnejšej ponuky, verejný obstarávateľ/obstarávateľ je povinný, v závislosti od predmetu zákazky, stanoviť jednotlivé kritériá **súvisiace s predmetom zákazky** a ich relatívnu váhu. Kritériá na vyhodnotenie ponúk a ich relatívnu váhu verejný obstarávateľ/obstarávateľ uvedie v oznámení o vyhlásení verejného obstarávania, v súťažných podkladoch prípadne vo výzve na predkladanie ponúk.

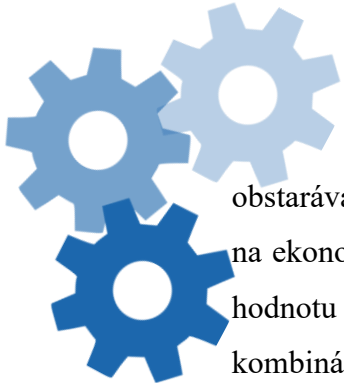
Vo všeobecnosti je možné uviesť, že pre dosiahnutie kvalitného výsledku verejného obstarávania je dôležité aby verejný obstarávateľ/obstarávateľ premietal sledované ciele nie len do kritérií na vyhodnotenie ponúk ale aby aj vychádzali z technickej špecifikácie predmetu zákazky.

Napríklad Vami uvedené údaje z osvetlenia by pri prvotnom nastavovaní verejného obstarávania mali vychádzať z toho, či plánujete osvetlenie pozemných komunikácií v nových osvetľovacích sústavách alebo dodatočnú montáž svietidiel do existujúcich osvetľovacích sústav. Následne v rámci technickej špecifikácie je možné identifikovať „účinnosť svietidiel“ a jej nadnárodné/národné referenčné hodnoty. V prípade individuálnej dôležitosti pre Vás ako verejného obstarávateľa/obstarávateľa, je následne možné premietnuť do kritérií na vyhodnotenie ponúk subkritérium napríklad zvýšenia účinnosti svietidiel alebo efektívnosti správneho ovládania osvetlenia.

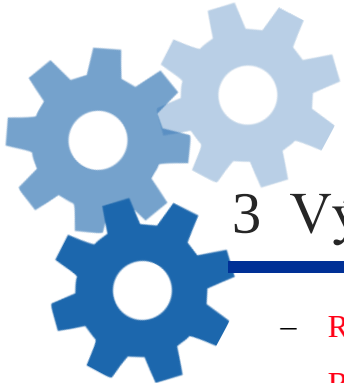
V prípade snahy verejného obstarávateľa/obstarávateľa o zakomponovanie zeleného aspektu do predmetného verejného obstarávania je možné napríklad uvažovať nad premennými ako napríklad svetelné znečistenie, viditeľnosť hviezd alebo veľkosť osvetlenia pre rezidentov v daných oblastiach.

V prípade snahy o optimalizáciu spotreby je možné uvažovať z pohľadu verejného obstarávateľa/obstarávateľa aj nad využitím kritériá na vyhodnotenie ponúk podľa § 44 ods. 3 písm. b) zákona o verejnom obstarávaní, pričom pri jeho nastavovaní by nemal verejný obstarávateľ zabudnúť prihliadať na časový rámec využitia predmetného osvetlenia, priemerný pracovný cyklus, resp. priemerný počet hodín kedy osvetlenie svieti a kedy nie a samozrejme základné kritériá nákladov životného cyklu ako napríklad inštalčné náklady alebo nákupná cena.

Predmetné úvahy môže verejný obstarávateľ/obstarávateľ premietiť do obstarávania čidiel na meranie energetickej úrovne budov, kamier a podobne. V závislosti od presnej technickej špecifikácie predmetu zákazky môže verejný

obstarávateľ/obstarávateľ prihlíadať nastavením kritérií na vyhodnotenie ponúk na ekonomický aspekt verejného obstarávania cez náklady životného cyklu, pridanú hodnotu obstaraného predmetu zákazky cez kvalitatívne subkritériá alebo aj ich kombináciou v rámci „celkovej ceny vlastníctva“, ktorá je v rámci verejného obstarávania takýmto spôsobom vnímaná, resp. nastavovaná.

3 Výber z rozhodovacej praxe

- [Rozhodnutie Rady úradu č. 12363-9000/2018](#) zo dňa 21. 12. 2018
- [Rozhodnutie Rady úradu č. 3782-9000/2021](#) zo dňa 19. 04. 2021
- [Rozhodnutie úradu č. 11377-6000/2020-OD/6](#) zo dňa 21. 12. 2020
- [Metodické usmernenie úradu č. 8243-5000/2018](#) zo dňa 22. 06. 2018
- [Metodické usmernenie úradu č. 5423-5000/2022](#) zo dňa 31. 03. 2022

Kontakty

Úrad pre verejné obstarávanie

Ružová dolina 10, 821 09 Bratislava

<https://zodpovednevo.uvo.gov.sk/>

zodpovednevo@uvo.gov.sk

Photo credits

<https://storyset.com/>